

Recensie: Anne De Smet

Anne Vogy: 'De kleuren van Zijn' Uitgeverij Boekenbent, Barneveld 2010. ISBN-978 90 8570 616 8 (Borderline/Suicide/Alternatief/ED/1) Zie ook: www.boekenbent.com

Email: avogy2@gmail.com Weblog

<http://deverlichteborderliner.webklik.nl/page/de-verlichte-borderliner>

Soort boek/ ziekte/ stijl: Anne Vogy beschrijft haar zoektocht naar de ultieme waarheid rondom de vraag *wie ben ik*. De vierdelige bundel bevat korte hoofdstukken vol levensanekdotes en mailcorrespondentie met leraar Jan uit de traditie van de Advaita Vedante: de leer die aanspoort tot zelfonderzoek naar datgene wat je bent voorbij elke vorm, gedachte of gevoel. De omschrijving over Borderline die Vogy vindt passen bij haar beleving is: 'Mensen die af en toe even *heen* zijn, voor een bepaalde tijd niet meer in de realiteit.' Het lijkt dan alsof zij zichzelf in een film zien acteren. Dissociatie is een vluchtmechanisme om de emoties onder controle te houden. Het treedt meestal op als de stress teveel wordt. Een laag zelfgevoel, verlatingsangst, impulsiviteit, zelfdestructie typeren haar. In het boek van meer dan 400 pagina's gaat het over verlangen naar troost, liefde en er mogen zijn. Het boek is dicht bij de ervaring geschreven, daarbij beschrijft Anne de vele vragen die ze zichzelf stelt, moeizaam zoekend naar antwoorden. Het boek is 'speciaal geschreven voor mensen die denken te lijden aan een psychiatrische ziekte' aldus Vogy.

Over de schrijfster: Anne Vogy groeit samen met broer Tim op in een gereformeerd dorp. Ze is een verlegen gesloten meisje, een karaktertrek waar ze niet van hield. Haar ouders hebben een moeizame relatie die op scheiding uitdraait. Beide kinderen lijden onder de emotionele verwaarlozing. Anne voltooide de Pedagogische Academie en het Muziekconservatorium. Ze heeft twee dochters.

Korte beschrijving: De fundamentele vraag *wie ben ik* dringt zich telkens op bij de vragenstellende Anne. Haar gevoelens van vervreemding wil ze kunnen verklaren. De psychiater constateert dat zij haar gevoel voor de werkelijkheid is verloren. Ze weigert een opname en gaat op wereldreis. Haar enorme drang tot vragen stellen kan ze kwijt bij Jan. Zijn bizarre e-mailantwoorden of 'Jan zijn schriftelijk gepingpong'. Zijn aandacht is genoeg voor haar. Thuis gekomen van de reis overvalt haar een diepe verlatenheid. Van de extreme jaloeziegevoelens in haar relatie met Gianni wordt zij psychotisch en er volgt een opname. Het keerpunt in haar leven is dat zij juf wordt voor de klas. Opnieuw trekt de jaloezie op als een muur in de volgende relatie met Okke en weer volgt een opname. Na een zelfmoordactie richt zij haar leven opnieuw in.

Wat viel op: Haar niet aflatende zoektocht om het leven te vatten en het verlies van de grip. De vage antwoorden van leraar Jan waarvan ze niet wijzer wordt. Het 'troebele water van emoties uit het verleden' waardoor zij als een roepende in de woestijn is voor haar ouders. De poging tot contact met haar vader na 15 jaar en het gesprek wat niets oplevert. Hoe ze tijdens een woedebui met haar kinderen omgaat en inziet dat de geschiedenis zich aan het herhalen is. Haar besef dat zij dat kan stoppen.

Citaten: Pag. 36: “ Wat bedoelt hij toch met ‘zichzelf passeren’? Ik kan toch niet om mijzelf heen? Ik zit vol emoties, ik leid mijn leven en ik draag herinneringen met mij mee. Hoe moet ik dat passeren? Moet ik mijzelf dan ontkennen? Ik moet gaan zien dat ik getuige kan zijn van een gefrustreerd ego, beweert hij. Dat ik afstand van mijzelf kan nemen en zo naar mijzelf kan kijken. Maar als ik afstand van mijzelf neem dan bekijk ik mijzelf met opnieuw een Anne. Ik beoordeel mijzelf dan, want ik zie dat ik lijd en ik zie dat ik van dat lijden af wil. Ik zie dat ik mijzelf wil veranderen.”(...)

Pag. 39: “Welke inhoud de emoties bevatten, en wat zij mij probeerden te vertellen was mij toen nog niet duidelijk. Steeds meer leek ik psychisch in de knel te raken, en trok ik mij -niets begrijpend van mijzelf- terug in mijn kamer om te spelen met mijn poppen. Ik was toen al zeventien jaar.”

Pag. 162: “Maar de liefde tussen Gianni en mij bracht het slechtste in mij naar boven! Het meest vernietigende en onverdraaglijke wat er in mij leefde wilde er uit. De wanhoop die ik hierbij voelde maakte dat ik dood wilde. Een groot deel van mijn leven zou deze emotie blijven sluimeren, gemeen opspelend zodra het de gelegenheid zag. Met man en macht moest ik mezelf doorgronden, begrijpen, uitleven, totdat ik deze emotie de baas zou zijn en de rust in volwassenheid kon vinden om te ontdekken wie ik werkelijk ben.”

Pag. 179: “Ergens heb ik wel iets met psychiatrie. Het heeft iets fascinerends doordat psychiatrische patiënten volledig de grip op zichzelf en de wereld om zich heen verloren lijken te hebben. (...) Badend in het zweet werd ik wakker. Ik vond inmiddels dat ik al een heel eind in de hel was doorgedrongen met mijn uitzichtloze jaloeziegevoelens, maar mijn droom vertelde me dat ik nog dieper onder de grond moest gaan om de psyche te onderzoeken.”

Pag. 254: “De ontdekking dat mijn lijden zo leek op het lijden van mijn broertje, kwam als een geschenk uit de hemel. Samen leden wij verder, maar wij vonden begrip bij elkaar.(...) Druk babbelend namen wij plaats aan het bureau van een jonge blauwogige psychiater. (...) ‘Het zou toeval kunnen zijn dat jullie allebei dezelfde problematiek hebben, maar de kans is groot dat het geen toeval is. Jullie komen immers uit hetzelfde gezin. Ik weet niet waar jullie jaloezie vandaan komt, er kunnen allerlei oorzaken voor zijn. Het kan zijn dat het met persoonlijkheidsfactoren te maken heeft, het kan zijn dat de constructie en omstandigheden in jullie gezin deze problematiek veroorzaakt hebben. Het kan zijn dat jullie onbewust emoties van jullie ouders hebben overgenomen, maar het kan ook zijn dat jullie het zelf bedacht hebben.’ (...) Hij had geen oplossing, maar wij hadden ons probleem met hem kunnen delen, van mens tot mens. Was deze man eigenlijk wel een echte psychiater, vroeg ik mij nog af. Hij had geen verhaal afgestoken over realiteit en geen realiteit, hij had geen oordeel uitgesproken, geen diagnose gesteld, geen verwijzingen naar andere hulpverleners uitgeschreven, hij had geen recept voorgeschreven.”

Trefwoorden: borderline, automutilatie, depersonalisatie, zelfmoord

Themawoorden: identiteit, lijden, jaloezie

Recensie: <http://deverlichteborderliner.weblog.nl/geen-categorie/recensie-biblion/>

Biblion 2011: De jonge schrijfster volgt vol reserve het spoor terug naar haar verscheurde jeugd. De verstoorde verhoudingen binnen het gezin, waarin zij opgroeit, maken dat zij als adolescente het ouderlijk huis ontvlucht. Openhartig vertelt zij over de wijze waarop zij op haar rondreis door Europa weet te overleven. Maatschappelijk slaagt zij als docent in het basisonderwijs; psychisch dreigt zij als borderliner echter ten onder te gaan. Bij haar zoektocht naar zichzelf krijgt zij via het internet hulp van een leraar uit de traditionele Indiase advaita-vedanta, een non-dualistische mystieke levensbeschouwing, die kan bijdragen aan het ontplooiën van emotionele volwassenheid. Het verslag van een avontuurlijk en lastig mensenleven wordt behalve vlot en meeslepend zeer gedetailleerd beschreven. De schrijfster is niet op zoek naar schoonheid, maar naar expressie.

Extra: www.stichtingborderline.nl is de site van de landelijke erkende patiëntenorganisatie in eerste instantie bedoeld om de belangen te behartigen van mensen met een Borderline Persoonlijkheidsstoornis. Men kan er terecht voor lotgenotencontact en advies maar ook voor schriftelijke en mondelinge informatie.